

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อมุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันที่เป็นจริง ปัญหาและแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เกี่ยวกับการบริหารงานงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย การดำเนินการวิจัยมีลำดับดังนี้

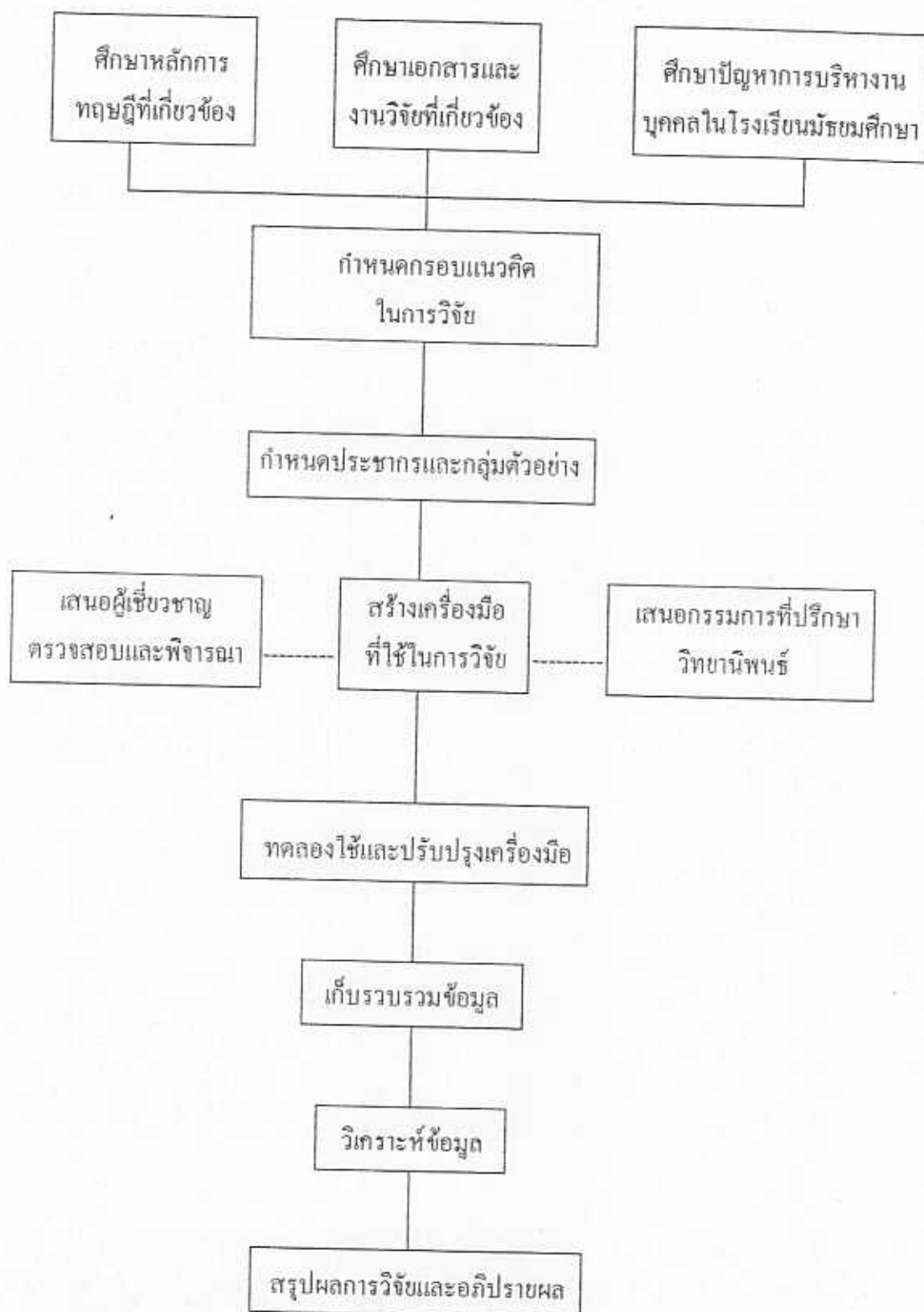
- 3.1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1) ศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ตลอดจนปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย

- 2) กำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 5) เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับปรุง
- 6) ทดลองใช้เครื่องมือ (Try - Out) และปรับปรุงแก้ไข
- 7) จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
- 8) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 9) วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
- 10) สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

รายละเอียดขั้นตอนการวิจัย ดังเสนอในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 กรอบและแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย ตามสภาพ ที่เป็นจริงและตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จึงมีกรอบและแนวคิดใน การวิจัย ดังนี้

3.2.1 สภาพปัจจุบันการบริหารงานบุคคล มุ่งศึกษาขอบข่ายงานกระบวนการบริหาร งานบุคคล ใน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดหาบุคคล ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังนี้ การวางแผนกำลังคน การสรรหาบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ
- 2) การธำรงรักษาบุคคล ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้ การปฐมนิเทศ การจัดบุคคลเข้าปฏิบัติงาน การนิเทศงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดทำทะเบียน ประวัติ การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบ การเสริมสร้างวินัยและการร้องทุกข์ การบำรุงขวัญกำลังใจ การจัดสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล
- 3) การพัฒนาบุคคล ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้ การฝึกอบรม การประชุม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาต่อ การศึกษาดูงาน การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน
- 4) การให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้ การย้ายหรือ การโอน การลาออก การเกษียณอายุราชการ การอุทลงโทษทางวินัย การถึงแก่กรรม

3.2.2 ปัญหาการบริหารงานบุคคล มุ่งศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นของการบริหาร ใน หัวข้อดังต่อไปนี้

- 1) บุคคล
- 2) การดำเนินงาน
- 3) งบประมาณ
- 4) วัสดุอุปกรณ์

3.2.3 แนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานบุคคล มุ่งศึกษาทั้งด้านขอบข่าย งานกระบวนการบริหารงานบุคคล และ ด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการบริหาร ดังต่อไปนี้

- 1) การจัดหาบุคคล
- 2) การธำรงรักษาบุคคล
- 3) การพัฒนาบุคคล
- 4) การให้บุคคลพ้นจากงาน

5) งบประมาณ

6) วัสดุอุปกรณ์

3.3 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย จำนวน 31 โรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

(1) ผู้บริหาร	จำนวน 83 คน
(2) ครูผู้สอน	จำนวน 984 คน
รวมประชากรทั้งสิ้น	จำนวน 1,067 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย จำนวนกลุ่มตัวอย่างหาโดยการเปิดตารางเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างของ R.V. Krejcie and D.W. Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม , 2534) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

(1) ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน 75 คน
(2) ครูผู้สอน	จำนวน 277 คน
รวมกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน 352 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนต่าง ๆ ใช้วิธีเทียบสัดส่วน โดยมีวิธีเทียบสัดส่วน ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนต่าง ๆ} = \frac{\text{จำนวนประชากรในโรงเรียน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 352$$

และกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจําแนกตามโรงเรียน และตำแหน่งสายงาน ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา และตำแหน่งสายงาน

โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		รวม กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
1. เลขพิทยาคม	5	4	145	41	45
2. เลขอนุกุลวิทยา	4	3	61	17	20
3. น้ำสวพิทยาสรรพ์	2	2	17	5	7
4. นาอ้อวิทยา	2	2	33	9	11
5. เข็ชฌกาน	4	3	62	17	20
6. จุฬารณราชวิทยาลัย เลข	1	1	12	3	4
7. ราตุพิทยาคม	2	2	14	4	6
8. เขมแก้ววิทยาสรรพ์	2	2	21	6	8
9. ปากชมวิทยา	2	2	18	5	7
10. เข็ชฌกลมวิทยา	3	3	23	6	9
11. กอนสาววิทยา	1	1	9	3	4
12. ศรีสองรักวิทย	4	3	41	12	15
13. พระแก้วอาสาวิทยา	1	1	9	3	4
14. วังโพนงามวิทยา	2	2	13	4	6
15. ญเรื่อวิทยา	3	3	23	6	9
16. ศรีสงครามวิทยา	5	4	89	25	29
17. เขมหลวงวิทยา	2	2	20	6	8
18. เขมืองแบ่งวิทยาคม	3	3	36	10	13
19. วังทรายขาววิทยา	2	2	25	7	9
20. ผาน้อยวิทยาคม	1	1	11	3	4
21. เลขสว่างวิทยาคม	1	1	5	1	2
22. ผาอินทร์แปลงวิทยา	3	3	29	8	11
23. ผาสามขอดวิทยา	2	2	23	6	8
24. เอรำวันวิทยาคม	3	3	22	6	9
25. ต้นติวิทยาสรรพ์	3	3	29	8	11

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานศึกษา และตำแหน่งสายงาน (ต่อ)

โรงเรียนชื่อโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		รวม กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
26. ภูหลวงวิทยา	3	3	32	9	12
27. ภูกระดึงวิทยาคม	4	3	41	12	15
28. หอนงหินวิทยาคม	4	3	32	9	12
29. นาด้วงวิทยา	4	3	35	10	13
30. ท่าลี่วิทยา	3	3	34	10	13
31. นาแห้ววิทยา	2	2	20	6	8
รวม	83	75	984	277	352

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ชื่อว่า แบบสอบเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.4.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- 2) ศึกษาปัญหาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 3) ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 4) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเป็นโครงร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

- 5) ปรับปรุงแบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์โรงเรียนชุมชนแพศึกษา อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง เท่ากับ 0.9434

- 6) จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

3.4.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานจริงของโรงเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบ และแนวปฏิบัติของทางราชการ ดังนี้

1) ขอความร่วมมือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำหนังสือถึงสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเลย เพื่อขอความร่วมมือโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดตอบแบบสอบถาม

2) ประสานสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเลย ทำหนังสือถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดเพื่อขอความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถาม

3) ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามส่งถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง

4) ผู้วิจัยเดินทางตามเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 6 - 30 กรกฎาคม 2541 โดยได้รับแบบสอบถามคืน 352 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Microsoft Excel สถิติที่ใช้มีดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยใช้การแจกแจง ความถี่ หาค่าร้อยละ
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.2. การแปลผล

- 1) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ
- 2) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งได้แก่ ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ของแบบสอบถาม พิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของช่วงระดับคะแนน (Class interval) 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ หรือมีปัญหา หรือเห็นด้วย	มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ หรือ มีปัญหา หรือเห็นด้วย	มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ หรือ มีปัญหา หรือเห็นด้วย	ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ หรือ มีปัญหา หรือเห็นด้วย	น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติ หรือ มีปัญหา หรือเห็นด้วย	น้อยที่สุด